

כנס בינלאומי
ר' חסדאי קרשקש – פילוסוף ומנהיג
שש מאות שנה למותו

אוניברסיטה הפתוחה

אוניברסיטה העברית
 בירושלים

ימים שני-שלישי, ה'ר' בשבט תשע"א
 10-11 בינואר 2011

אוניברסיטת תל אביב

במרכז זלמן שזר

בית הטיילת, רחוב ביתר 2, תלפיות, ירושלים

אוניברסיטת חיפה

הקהל מוזמן – הכניסה חופשית
 מספר המקומות מוגבל

אוניברסיטת בר-אילן

תחבורה ציבורית: 7, 8, 21
 חניה ללא תשלום על בסיס מקום פנוי
 בחניון בית הטיילת, כניסה מרחוב דניאל ינובסקי

מרכז גולדשטיין-גורן
 אוניברסיטת בן-גוריון
 בנגב

www.shazar.org.il

הכנס מתקיים בשיתוף

הקתדרה למורשת ההגות היהודית ע"ש וולפסון
אוניברסיטת חיפה

המרכז הבינלאומי למחשבת ישראל ע"ש גולדשטיין-גורן
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

בית הספר למדעי היהדות ע"ש חיים רוזנברג
הפקולטה למדעי הרוח ע"ש לסטר וסאלי אנטין
אוניברסיטת תל אביב

המרכז לחקר התפוצות ע"ש גולדשטיין-גורן
אוניברסיטת תל אביב

הכנס מתקיים בסיוע

שגרירות ספרד בישראל

משרד החוץ – קשרי תרבות ומדע

טקס קריאת רחוב על שם ר' חסדאי קרשקש

בשכונת הר חומה בירושלים

במעמד ראש העיר מר ניר ברקת ומכובדים

יישאו דברים

ראש העיר

חברת מועצת העיר – יעל ענתבי

זאב הרוי

יום טוב עסיס

הטקס יתקיים למחרת הכנס, ביום רביעי, ז' בשבט תשע"א, 12.1.2011

בשעה 15:30

המקום: רח' חסדאי קרשקש 23

נא להגיע לרחוב רבי כלפון משה הכהן 12 ושם לפנות בפנייה הראשונה ימינה

הקהל מוזמן

יום שני, ה' בשבט תשע"א, 10 בינואר 2011

9:00-8:30 התכנסות

10:00-9:00 מושב הפתיחה

יושב ראש: צבי יקותיאל, מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל

דברי ברכה

הוד מעלתו מר אלברו אירנזו, שגריר ספרד בישראל

יוסף הקר, חבר הנהלת מרכז זלמן שזר

הרצאת הפתיחה

זאב הרוי

הפילוסופיה של ר' חסדאי קרשקש – לאחר שש מאות שנה

10:30-10:00 הפסקה

12:30-10:30 מושב ראשון

סוגיות מדעיות ותאולוגיות במאה הארבע עשרה

יושב ראש: מנחם לורברבוים

דב שוורץ

למקורות תפיסת הזמן של ר' חסדאי קרשקש

אסתי אייזנמן

ר' משה בן יהודה ור' חסדאי קרשקש על מושג האהבה

אבירם רביצקי

"יוצק זהב רותח לפיהם של חכמי הרפואה":

**ר' יצחק בר ששת ור' חסדאי קרשקש על סמכות
המסורת הדתית בנושאים מדעיים**

13:30-12:30 הפסקת צהריים

15:30-13:30 מושב שני

הנהגה ציבורית ומדינית

יושבת ראש: מרסדס רוביו

יוסף הקר

**קווים לדמותו ולמעורבותו הציבורית
של ר' חסדאי קרשקש**

יום טוב עסיס

ר' חסדאי קרשקש – רב, פילוסוף או מנהיג?

אסונסיון בלסקו (בספרדית)

**ר' חסדאי קרשקש בסרגוסה (1388-1411):
רב, מנהיג רוחני, מדינאי**

16:00-15:30 הפסקה

16:00-18:30 מושב שלישי
ביקורת המדע האריסטוטלי

יושבת ראש: שרה קליין-ברסלבי

י' צבי לנגרמן

היכן סטה ר' חסדאי קרשקש מפירושו של אלתבריזי ומדוע?
חקירה בטקסטים נבחרים העוסקים בתנועה

שמואל הרוי

אלגזאלי ור' חסדאי קרשקש –
על דחיית הפיסיקה האריסטוטלית

רות גלזנר

ההיסטוריה המוזרה של האריסטוטליות
בקרב יהודי ספרד

גבריאלה ברזין

ר' חסדאי קרשקש ואבן סינא

19:00-20:00 ערב הוקרה מחברים ותלמידים

לרגל פרישתו של זאב הרוי

דברים: משה אידל

ארי אקמן

מנחה: אסתי אייזנמן

יום שלישי, ו' בשבט תשע"א, 11 בינואר 2011

11:30-9:00 מושב רביעי

סוגיות תאולוגיות

יושב ראש : אבריאל בר-לבב

שלום רוזנברג

הרצון במשנתו של ר' חסדאי קרשקש, עמדות פילוסופיות ומקבילות הלכתיות

ארתור היימן (באנגלית)

תורת התארים של ר' חסדאי קרשקש

חיים קרייסל

גישתו של ר' חסדאי קרשקש לטעמי המצוות

אריק שמילביץ'

תורת האמת ב"אור ה'" לר' חסדאי קרשקש

12:00-11:30 הפסקה

14:00-12:00 מושב חמישי

סוגיות פילוסופיות

יושבת ראש : קולט סיראט

שמואל ויגודה

ר' חסדאי קרשקש כמכונן אסכולה של פילוסופיה אנטי פילוסופית

ארי אקרמן

ריבוי עולמות בהגותו של ר' חסדאי קרשקש

קרלוס פרנקל

פילון האלכסנדרוני, ר' חסדאי קרשקש ושפינוזה: על הממדים והסיבתיות של אלוהים

15:00-14:00 הפסקת צהריים

15:00-17:30 מושב שישי

היבטים נוצריים

יושב ראש : אברהם מלמד

דניאל י' לסקר

**הפעילות הפולמוסית של ר' חסדאי קרשקש
לאור הוויכוח היהודי-נוצרי בימי הביניים**

אריק לאווי

"אומת אדום העדינה":

**גישות משתנות לתרבות הנוצרית בספרד
בימי ר' חסדאי קרשקש ולאחריו**

מאורו זונטה (באנגלית)

**האם נכללת הגותו של ר' חסדאי קרשקש
ב"סכולסטיקה יהודית"? הערכה היסטורית מחודשת**

שלום צדיק

**השפעתו של אבנר מבורגוס על רבי חסדאי קרשקש –
שאלת תוארי האל**

17:30-18:00 הפסקה

18:00-20:00 מושב שביעי

השפעה על הדורות הבאים

יושב ראש : מנחם קלנר

רם בן-שלום

**כיצד זוכרים מנהיג? ר' חסדאי קרשקש
בעיני דורו ובעיני דור גירוש ספרד**

משה אידל

**רעיונותיו של ר' חסדאי קרשקש
ו"ספר המשיב"**

חנה כשר

**ר' חסדאי קרשקש בין הרמב"ם לר' יצחק עראמה:
מילת הבשר והברית**

משתתפים

מר צבי יקותיאל, מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל
הוד מעלתו מר אלברו אירנזו, שגריר ספרד בישראל
פרופ' יוסף הקר, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' זאב הרוי, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' מנחם לורברבוים, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' דב שוורץ, אוניברסיטת בר-אילן
ד"ר אסתי אייזנמן, האוניברסיטה הפתוחה, אוניברסיטת תל אביב
ד"ר אבירם רביצקי, האוניברסיטה העברית בירושלים
ד"ר מרסדס רוביו, שגרירות ספרד
פרופ' יום טוב עסיס, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' אסונסיון בלסקו, אוניברסיטת סרגוסה, ספרד
פרופ' שרה קליין-ברסלבי, אוניברסיטת תל אביב
פרופ' י' צבי לנגרמן, אוניברסיטת בר-אילן
פרופ' שמואל הרוי, אוניברסיטת בר-אילן
פרופ' רות גלזנר, האוניברסיטה העברית בירושלים
ד"ר גבריאלה ברזין, האוניברסיטה העברית בירושלים
ד"ר אבריאל בר-לבב, האוניברסיטה הפתוחה
פרופ' שלום רוזנברג, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' ארתור היימן, ישיבה יוניברסיטי, ארצות הברית
פרופ' חיים קרייסל, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
מר אריק שמילביץ', צרפת
פרופ' קולט סיראט, ביה"ס ללימודים גבוהים, צרפת
ד"ר שמואל ויגודה, מכללת הרצוג, מכון ון ליר בירושלים
ד"ר ארי אקרמן, מכון שכטר למדעי היהדות
פרופ' קרלוס פרנקל, אוניברסיטת מקגיל, קנדה
פרופ' אברהם מלמד, אוניברסיטת חיפה
פרופ' דניאל י' לסקר, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
פרופ' אריק לאווי, אוניברסיטת יורק, קנדה, מרכז שלם
פרופ' מאורו זונטה, אוניברסיטת רומא, איטליה
מר שלום צדיק, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
פרופ' מנחם קלנר, אוניברסיטת חיפה
ד"ר רם בן-שלום, האוניברסיטה הפתוחה
פרופ' משה אידל, האוניברסיטה העברית בירושלים
פרופ' חנה כשר, אוניברסיטת בר-אילן

חברי הוועדה המארגנת

פרופ' זאב הרוי (יו"ר), האוניברסיטה העברית בירושלים

ד"ר אסתי אייזנמן, האוניברסיטה הפתוחה, אוניברסיטת תל אביב

ד"ר רם בן-שלום, האוניברסיטה הפתוחה

ד"ר אבריאל בר-לבב, האוניברסיטה הפתוחה

פרופ' שמואל הרוי, אוניברסיטת בר-אילן

ד"ר שמואל ויגודה, מכללת יעקב הרצוג, מכון ון ליר בירושלים

מר צבי יקותיאל, מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל

פרופ' מנחם לורברבוים, אוניברסיטת תל אביב

פרופ' אברהם מלמד, אוניברסיטת חיפה

פרופ' מנחם קלנר, אוניברסיטת חיפה

פרופ' חיים קרייסל, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

ד"ר אבירם רביצקי, האוניברסיטה העברית בירושלים

פרופ' דב שוורץ, אוניברסיטת בר-אילן

פרופ' נפתלי רוטנברג, מכון ון ליר בירושלים

גב' טובי וייס, מרכז הוועדה, מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל